

УДК 727.3.054.2

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ГНУЧКОГО ПРОСТОРУ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ ГРОМАДСЬКОГО ЛЕКТОРІЮ

ШМЕЛЬОВА Олександра, ГАВРИЛЬЄВА Тетяна,
БАЛКАРЕЙ Аріна, ПОТАПЕНКО Артем
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
alexpissenlit@gmail.com, vivaescuela33@gmail.com

В публікації розглядаються проблеми формування гнучкого багатофункціонального освітнього міського простору на базі громадського лекторію. Визначено особливості та основні прийоми дизайну інтер'єру такого лекторію, як сучасного багатосценарного простору з використанням інтерактивних мультимедійних технологій.

Ключові слова: гнучкий простір, багатофункціональний простір, освітній простір, громадський лекторій, дизайн інтер'єру, сучасні технології.

ВСТУП

В системі сучасної освіти все більше набувають популярності багатофункціональні простори для навчання, що є результатом стрімкого розвитку міст та збільшення чисельності їх населення. Сучасні мегаполіси потребують гнучких урбаністичних громадських просторів які здатні модифікуватися задля заохочення різноманітних потреб відвідувачів, враховуючи їх вік, соціальний статус та фізичні особливості. Наявність таких просторів сприяє соціалізації та інтелектуальній обізнаності населення, заохоченню містян до отримання нових знань та навичок, позитивно впливає на розвиток місцевого бізнесу та стартапів. На сьогоднішній день одним з прикладів подібного простору є громадський лекторій – невіддільна складова культурного та освітнього середовища сучасного міста. Його метою є розповсюдження знань, самовдосконалення, творчий та культурний розвиток особистості.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета роботи полягає у виявленні сучасних тенденцій та підходів до проектування громадських лекторіїв. Головне завдання дослідження – окреслити основні прийоми дизайну інтер'єру багатофункціонального гнучкого простору такого лекторію.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

За останні два десятиліття світ зазнав значної трансформації освітніх моделей, щоб забезпечити підхід до викладання та навчання, який буде максимально орієнтований на здобувача освіти. Навчальне середовище,

беззаперечно, є основною складовою цієї освітньої трансформації, реалізованої, як через впровадження новітніх підходів у педагогічній практиці, так і через використання різноманітних просторових прийомів у дизайні інтер'єру, та численних конфігурацій навчальних приміщень [5]. Такий підхід до організації навчального середовища здатен забезпечити його усіма необхідними елементами для проведення сучасного освітнього процесу. Основою цього підходу виступає багатофункціональність та гнучкість просторових рішень, що дає змогу учасникам освітнього процесу займатися різноманітними видами діяльності, змінюючи конфігурацію такого простору під актуальні потреби. Важливо виділити можливість організації робочого простору, як для малих або великих колективних груп, так і для індивідуальної роботи.

Для успішної реалізації подібних просторових сценаріїв необхідно визначити основні прийоми дизайну інтер'єрів гнучких багатофункціональних просторів громадських лекторіїв. В ході проведеного дослідження виявлено наступні прийоми та засоби:

- **Мобільні та трансформовані меблі**

Лекційні зали мають бути обладнані стільцями які легко складаються та переміщуються, а сцени в таких залах мають бути розбірними або модульними з можливістю легко змінювати габарити. Подібна організація простору лекційної зали більш зручна та функціональна ніж рішення зі стаціонарними сидіннями та сценою [4]. Інструктори та лектори повинні мати змогу легко переміщуватись залом при необхідності активної взаємодії з аудиторією, тож рухомі меблі, за потреби, забезпечують можливість швидкої заміни класичного розташування стільців рядами на інші типи розсадки слухачів (коло, підкова, групами тощо). Такі рішення полегшують роботу лектора чи тренера та дають змогу проводити заходи різних форматів.

Також при необхідності забезпечення неформальної атмосфери можливо використання м'яких пуфів та/або подушок. У сучасних лекційних залах часто проводяться навчальні тренінги чи майстер-класи. Для таких видів діяльності необхідно передбачити рухомі розкладні столи, які за потреби легко комбінуються для проведення групових занять. Для таких столів слід передбачати місце схову, де вони зберігатимуться під час проведення класичної лекції [1].

Таким чином, використання мобільних складаних меблів забезпечує гнучкість процесів та можливість реалізації декількох різних функціональних сценаріїв, що дозволить оптимізувати спосіб викладання курсів.

- **Модульні рухомі перегородки**

Лекційні зали різняться за площею та кількістю місць та можуть бути спроектовані як конференц-зали, актові зали чи амфітеатри без можливості подальшої модифікації. Проте, в сучасних умовах саме багатофункціональність та мобільність внутрішнього простору забезпечує належне функціонування оновленої системі освітнього процесу. Основним предметним компонентом такого простору є мобільні перегородки, які дають змогу кастомізації основного робочого простору відповідно до обраного функціонального сценарію (зали, кімнати, кімнатні секції тощо).

Різноманітне призначення перегородок розподіляє їх на типи від настільних ширм і розсувних штор до інтер'єрних та будівельних елементів, які замінюють міжкімнатні стіни [3]. Основною вимогою при використанні модульних перегородок в громадських лекторіях є їх шумопоглинаючі властивості, а також можливість використання технології «smart glass», що за необхідності підвищує рівень приватності та комфорту окремих зон.

- **Інтерактивні мультимедійні технології та обладнання**

Сучасні технології в освітніх просторах використовуються наступним чином: для аудіовізуального супроводу лектора або тренера; виклад освітнього контенту (фільми, презентації, відеоролики тощо); організація цифрових освітніх виставок та галерей, в тому числі інтерактивних; в якості інформаційних табло та терміналів. Основне обладнання: інтерактивні дошки, проектори, проектори доповненої реальності, мультимедійні системи, відео стіни, інтерактивні термінали тощо. Для забезпечення гнучкості та багатосценарності, в залежності від конфігурації та завдань простору можуть бути використані як стаціонарні, так і мобільні чи рухомі варіанти обладнання.

Для залученості аудиторії в процес також використовуються спеціальні навчальні платформи, які дають змогу інтегруватись в віртуальне середовище лекторію та виконувати завдання під час тренінгів чи майстер-класів (Kahoot, AhaSlides та ін).

Наявність спеціального інклюзивного обладнання є необхідною, якщо серед відвідувачів лекцій є люди з особливими потребами. Для відвідувачів з порушеннями опорно рухового апарату слід використовувати електронні книги чи планшети, відвідувачі з вадами зору потребують наявності портативних мультимедійних програвачів, книг чи табличок зі шрифтом Брайля, а також техніки для відтворення мультимедійного контенту.

- **Колір та освітлення**

З точки зору кольорних рішень, в дизайні лекційних приміщень доцільним є поєднання світлих сіро-блакитних чи сіро-зелених відтінків в якості базових кольорів з додаванням акцентних плям, наприклад, яскравих меблів [2]. Такий підхід дасть змогу створити нейтральне тло для розгортання різних сценаріїв у приміщенні та допоможе сконцентруватися на навчанні.

При проектуванні гнучкого простору особлива увага має бути приділена світловим сценаріям. При розподілі простору на додаткові секції слід уникати надлишкового чи недостатнього рівня освітленості, для цього слід використовувати трекові системи світильників та додаткові портативні лампи у випадку проведення індивідуальних занять. Також слід звернути увагу на колір світла освітлювальних приладів. Для навчальних кімнат найбільш доречним у використанні є нейтральне біле світло, яке підвищує працездатність, концентрує та зосереджує увагу.

Колір та освітлення також можуть бути використані в якості допоміжних інструментів для забезпечення швидкої зміни просторового сценарію та покращення навігації для відвідувачів.

ВИСНОВКИ

Визначено основні прийоми дизайну інтер'єрів громадського лекторію, що дають змогу забезпечити гнучкість та багатофункціональність його

освітнього простору та швидку зміну функціональних сценаріїв, що у свою чергу допомагає використовувати навчальну площу максимально ефективно. Розглянуті прийоми формування такого простору включають в себе: використання мобільних трансформованих меблів, рухомих модульних перегородок, мультимедійних інтерактивних технологій та обладнання, а також прийоми колірного оздоблення та освітлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Косенко Д., Жембровська Т., Чебикіна М., Донець К. Меблі для гнучкого навчального простору в умовах обмеженої площі класного приміщення. *Електронний науковий журнал «Технології та дизайн»: Технічна естетика, дизайн та ергономіка*. 2018. № 1 (26). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/9091>
2. Косенко Д. Ю. Новий освітній простір. Мотивуючий простір : інформ. посіб. / ред. А. Седоченко. Київ : Мінрегіон, 2019, 255 с.
3. Berezutskiy V., Berezutska N., Ilinska O., Raiko V. Studying the effect of multifunctional partitions on temperature indicators at offices of the open space type. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2018. Vol. 4 No. 10 (94), P. 13–21. URL: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2018.141014>
4. Johnson A., Swenson J., Blackburn M., Wiwel C., Hernandez J., Finelli C. Instructor Use of Movable Furniture and Technology in Flexible Classroom Spaces. *ASEE Annual Conference & Exposition*. 2019. No. 75. URL: <https://doi.org/10.18260/1-2--32422>
5. Vijapur D, Candido C, Göçer Ö, Wyver S. A Ten-Year Review of Primary School Flexible Learning Environments: Interior Design and IEQ Performance. *Buildings*. 2021. No 11(5):183. URL: <https://doi.org/10.3390/buildings11050183>

SHMELIOVA O., HAVRYLIEVA T., BALKAREI A., POTAPENKO A. PECULIARITIES OF APPLYING PRINCIPLES OF FLEXIBLE SPACE IN PUBLIC LECTURE HALL INTERIOR DESIGN

The publication considers the problems of forming a flexible multifunctional educational urban space on the basis of public lecture hall. The peculiarities and basic techniques of such lecture hall interior design as a modern multi-scenario flexible space with the use of interactive multimedia technologies are identified.

Key words: *flexible space, multifunctional space, educational space, public lecture halls, interior design, modern technologies.*